

MOKSLO IR STUDIJŲ REFORMA: STUDIJŲ KREPŠELIS, MAGISTRO STUDIJOS, PASKOLŲ SISTEMA

2009-02-20

DĖL ŽINIŲ LIETUVOS!

Reformos tikslai

- Kokybės ir efektyvumas
- Prieinamumas
- Galimybės studentams ir dėstytojams

Reformos principai

- Pasitikėjimas stojančiaisiais, aukštosiomis mokyklomis
- Sveika konkurencija
- Reali autonomija ir atskaitomybė
- Atvirumas ir dialogas su visuomene
- Parama geriausiems
- Privataus sektoriaus įtraukimas

- Svarbiausias teikiamų siūlymų ir modelių tikslas – suteikti **daugiau galimybių** visiems.
- Reformuotas, kokybiškas aukštasis mokslas **augins valstybę**, užtikrins šalies **gyvybingumą**.
- **Geriausi protai** dirbs Lietuvai.

Parengti ir pristatomi siūlymai:

- Kokie bus “**krepšelių**” **dydžiai** valstybės finansuojamose vietose?
- Kaip bus sudaryta **abiturientų eilė** “krepšeliams” gauti?
- Kiek **magistrantūros pakopos** studentų finansuos valstybė?
- Kaip veiks valstybės remiamų **paskolų sistema**?

KOKS BUS “STUDIJŲ KREPŠELIO” DYDIS?

Kiek lėšų valstybė skirs “studijų krepšeliams”:

- Universitetų ir kolegijų pirmakursių studijoms apmokėti valstybė 2009m. skirs **70.4 mln. litų** (30 proc. daugiau nei pernai).

21 tūkst.

universitetų ir kolegijų pirmakursių gaus “krepšelius” ir studijuos **nemokamai** (2008m. į valstybės finansuojamas vietas buvo priimta 24 tūkst. universitetų ir kolegijų pirmakursių).

Universitetų “krepšeliams” bus skirti 51 mln. litų – 11 tūkst. pirmakursių studijuos nemokamai.	Studijoms kolegijose – 19.4 mln. litų. 10 tūkst. pirmakursių studijuos nemokamai.
--	--

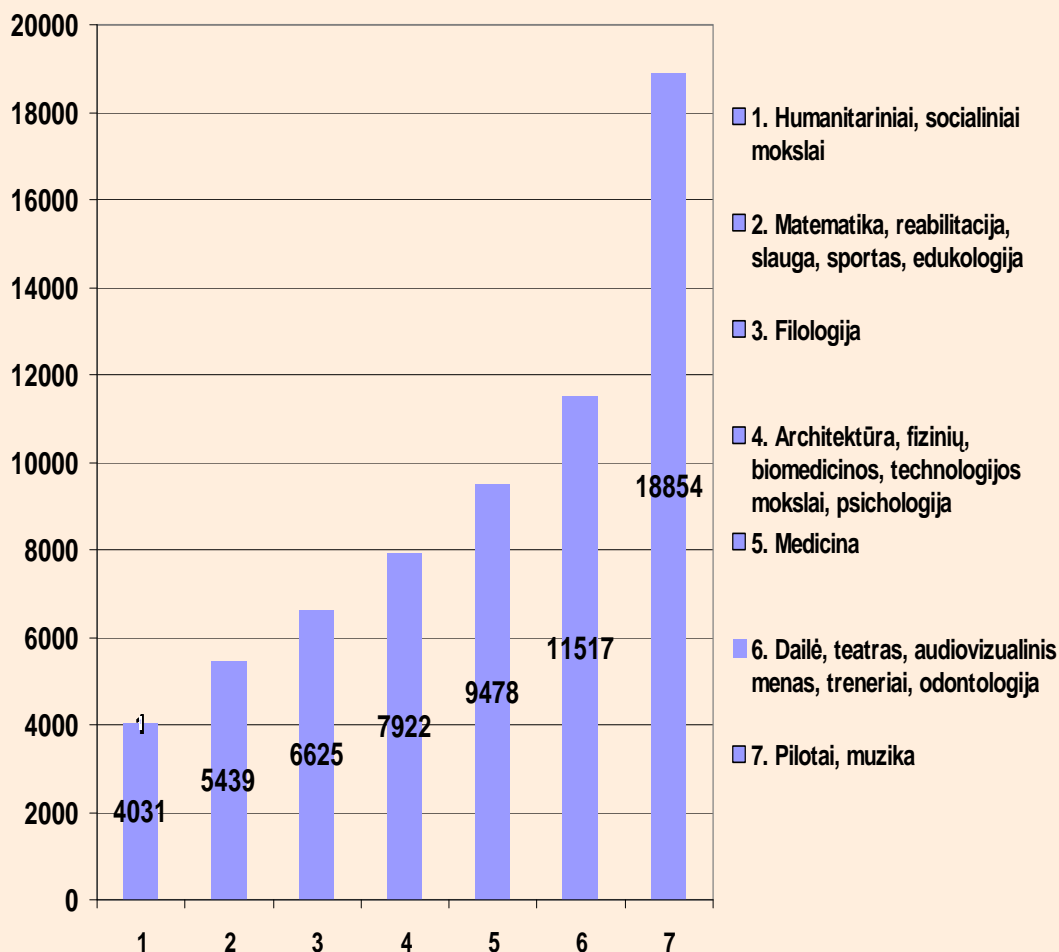
Ką rodo skaičiai?

- Skaičiai sekančiose skaidrėse rodo, koks bus “krepšelio” dydis metams, tai yra, kokią didžiausią kainą valstybė galės mokėti už finansuojamą studentą, pasirinkusį tam tikrą studijų kryptį.
- Galutinį sprendimą dėl studijų kainų valstybės nefinansuojamiems studentams priims aukštoji mokykla.

Universitetinių bakalauro studijų "krepšelio" dydis metams
(Lt)

Universitetuose bakalauro nuolatinės formos studijų krepšelio maksimalus dydis metams bus nuo 4 031 Lt (humanitarinių, socialinių mokslų studijos) iki 18 854 Lt (transporto inžinerijos (pilotai), muzikos studijos).

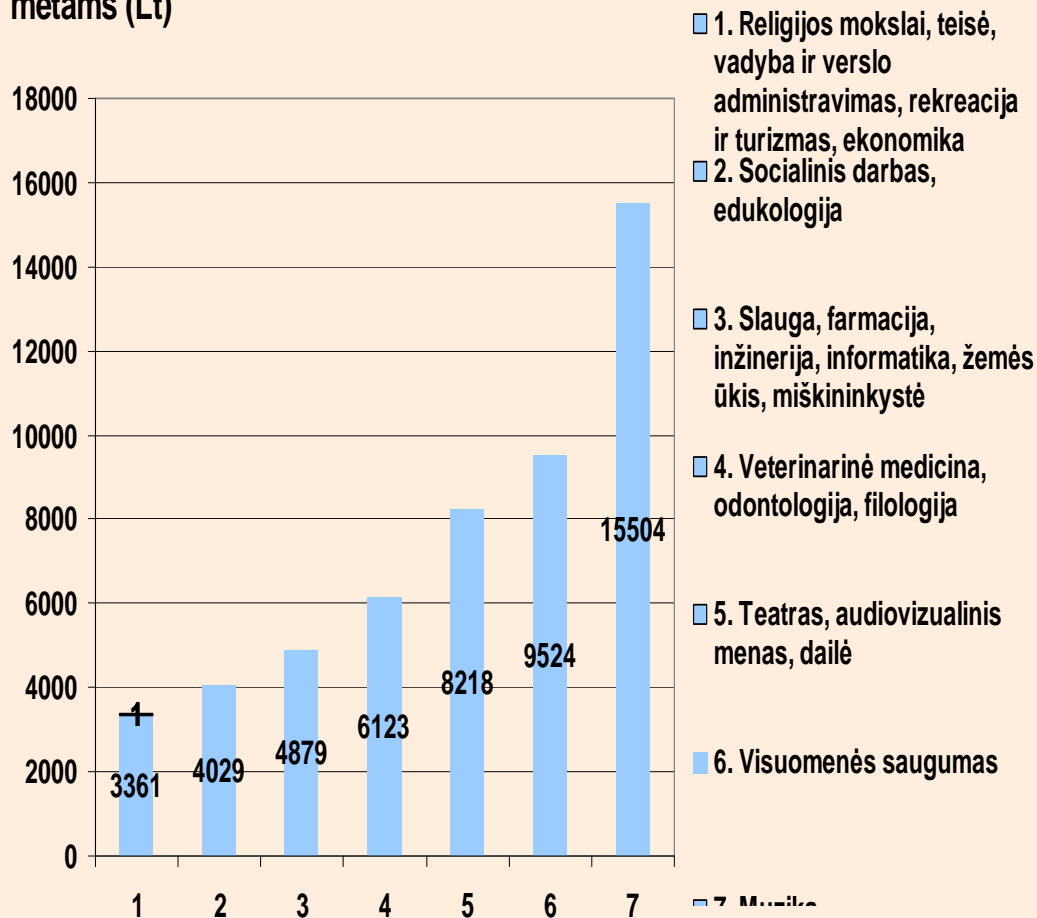

Kolegijose profesinio bakalauro nuolatinės formos studijų krepšelio maksimalus dydis metams svyruos nuo 3 361 Lt (religijos mokslų, teisės, vadybos ir verslo administravimo, rekreacijos ir turizmo, ekonomikos studijos) iki 15 504 Lt (muzikos studijos).

Koleginės studijos pigesnės ~20%.

Koleginių profesinio bakalauro studijų "krepšelio" dydis metams (Lt)

Studijų krepšelių pasiskirstymas pagal dydį

- Universitetų ir kolegijų studentai, kuriems tektų “studijų krepšeliai” **nuo 3361 Lt iki 7922 Lt sudarys apie 93%** nuo visų valstybės finansuojamų studentų (19,6 tūkst. iš visų 21 tūkst. valstybės finansuojamų studentų)
- Studentai, kuriems tektų studijų krepšeliai nuo 8218 Lt iki 18854 Lt sudarytų tik apie 7% (1,6 tūkst.). Tai bus daugiausia nišinės specialybės.

Valstybės finansuojamų vietų skaičius universitetuose:

11 tūkst. valstybės finansuojamų universiteto
bakalauro ir vientisųjų studijų studentų (apskaičiuota
remiantis 2008m. proporcijomis) :

Humanitariniuose moksluose – 1300

Socialiniuose moksluose – 3100

Biomedicinos moksluose – 1300

Fiziniuose moksluose – 1700

Technologiniuose moksluose – 2900

Meno studijose – 700

Valstybės finansuojamų vietų skaičius kolegijose

10 tūkst. valstybės finansuojamų profesinių
bakalaurų:

Humanitariniuose moksluose – 200

Socialiniuose moksluose – 3700

Biomedicinos moksluose – 1400

Fiziniuose moksluose – 100

Technologiniuose moksluose – 4200

Meno studijose – 500

Kaip buvo apskaičiuoti “krepšelių” dydžiai?

Į krepšelį įskaičiuotas 100% finansavimas:

(praėjusiais metais universitetuose 1 vietas buvo finansuojama tik 47 proc., todėl smarkiai kentėjo studijų kokybė):

- dėstytojų ir kitų darbuotojų užmokesčiui;
- reikalingoms prekėms ir paslaugoms;
- studentams skatinti (stipendijoms).

Ką duos finansavimas “krepšelio” principu?

- **Studentui** – pasirinkimo laisvę: studento balsas įtakos aukštųjų mokyklų finansavimą; galimybes studijuoti geriausiose programose ir gauti didesnę stipendiją;
- **Dėstytojui** – galimybes daugiau uždirbti, dėstyti labiau motyvuotiems studentams (**net 70-80 proc. krepšelio dydžio sudaro lėšos dėstytojų algoms**);
- **Aukštajai mokyklai** – paskatas labiau orientuotis į kokybę ir daugiau lėšų studijų programų tobulinimui.

KAIP BUS SUDARYTA ABITURIENTŲ EILĖ KREPŠELIAMS GAUTI?

Eilės sudarymas

- Geriausiųjų eilė reiškia galimybes gauti “studijų krepšelį” eilę
- Vieta eilėje priklauso nuo stojančiojo pasirinktų studijų programų
- Vieta eilėje skaičiuojama pagal stojimo sąlygas konkrečią kryptį atitinkančių keturių dalykų vertinimus – atsižvelgiant į stojančiojo pasirinktą studijų programą (programas)
- Bus įskaitomi atitinkamai **trijų** mokomųjų dalykų brandos egzaminų (valstybinių arba mokyklinių) pažymiai ir **ketvirto dalyko** metinis pažymys
- Visų studijų sričių konkursiniuose baluose naudojamas lietuvių kalbos brandos egzamino pažymys

Stojimas į aukštąją mokyklą

- **Stojimo tvarka nesikeičia**
- Stojantieji gali pareikšti 16+16 (universitetuose ir kolegijose) studijų programų pasirinkimų
- Stojantysis, galintis pagal mokymosi rezultatus pretenduoti į valstybės finansavimą, “krepšelį” gaus, kai aukštoji mokykla jį priims.
- Aukštoji mokykla turi teisę nustatyti savo priėmimo tvarką, naudodama koeficientus, suteikdama skirtingą svorį skirtingiems dalykams, organizuodama papildomus egzaminus ar testus.

Ateityje numatoma:

- kaip papildomą kriterijų pridėti išplėstiniu kursu pasirinktų mokytis dalykų metinius įvertinimus ir kitų dalykų vidurkį;
- atestato vidurkių įtraukimas sumažins brandos egzaminų kaip “laikinos sėkmės” faktorių, bus paisoma bendrų moksleivio pastangų.

Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerija

KAS ĮSTOS Į MAGISTRO STUDIJAS?

Priėmimas į magistrantūrą

- Bus priimta apie 4200 studentų į valstybės finansuojamas magistro studijas
- Priėmimo tvarką į magistrantūros studijas, kaip ir dabar, nusistatys pati aukštoji mokykla
- Magistrantūros studijų vietas universitetams bus paskirstomos pagal jų mokslo (meno) veiklos rezultatus, ateityje – ir gautų “krepšelių” skaičių

Magistrantūros vietų skaičius

Numatoma į magistro studijas priimti
(atsižvelgiant į 2008 m. proporcijas):

Humanitariniuose moksluose – 400

Socialiniuose moksluose – 1200

Biomedicinos moksluose – 400

Fiziniuose moksluose – 500

Technologiniuose moksluose – 1400

Meno studijose – 300

KAIP VEIKS VALSTYBĖS REMIAMŲ PASKOLŲ SISTEMA?

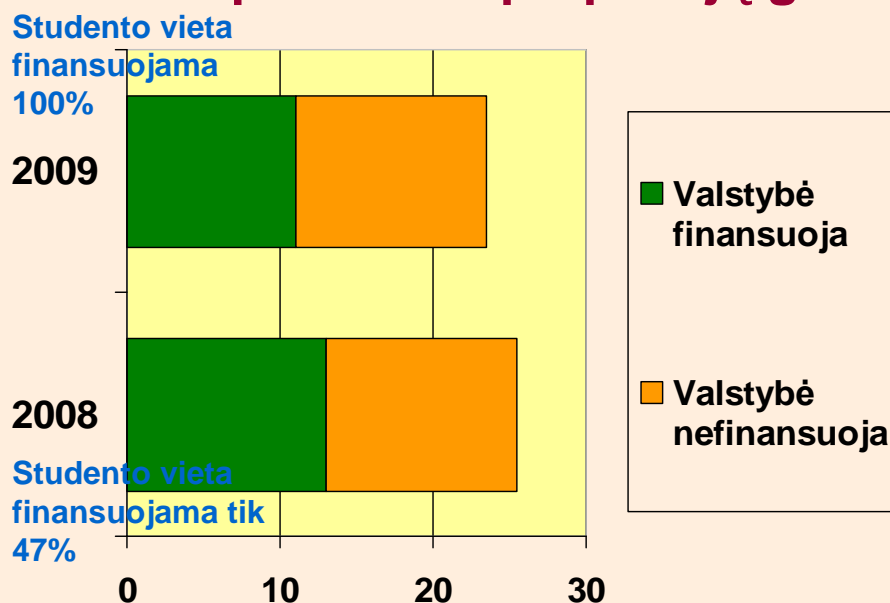
Paskolų poreikis

Pirmakursių studijoms universitetuose valstybė šiemet skiria 51 mln. Lt

Nors valstybė finansuos 11 tūkstančių pirmakursių universitetuose, ir toliau iki pusės studentų studijuos valstybės nefinansuojamose vietose.

Šiuo metu už savo studijas universitetuose ir kolegijose mokantiems studentams galimybės gauti paskolas yra labai ribotos – siūlomi sprendimai praplės jų galimybes.

Ši lentelė demonstruoja už studijas nemokančių ir už studijas mokančių universiteto studentų (tūkst.) pasiskirstymą prieš ir po reformos.

IŠVADOS:

1. Mokančių /nemokančių studentų santykis universitetuose beveik nesikeis.
2. Už savo studijas mokantiems studentams bus daug didesnės galimybės gauti paskolas.

Skolinamų lėšų reikia:

- studentams, nepatekusiems į valstybės finansuojamas vietas – **studijų kainai apmokėti;**
- visiems studentams – **pragyvenimo išlaidoms.**

2008 m. kovo mėn. atliktas tyrimas rodo:

- iki 68 proc. visų studijuojančiųjų yra priklausomi nuo tėvų arba turi uždarbiauti;
- tik trečdalis ir mažiau studentų gauna ar tikisi gauti paskolas.

Pertvarkius paskolų sistemą:

- Išsiplės aukštojo mokslo **prieinamumas** – **visi studijuojantys** turės galimybę skolintis palankiomis sąlygomis;
- Studentai galės **visą laiką skirti studijoms**, nes gaus pakankamo dydžio paskolą pragyvenimo išlaidoms;
- Bus **taupomos ribotos valstybės lėšos**.

Premjero sudarytos darbo grupės pasiūlyti paskolų sistemos principai

- Paskolos teikiamos **valstybinių ir nevalstybinių** aukštųjų mokyklų **visų pakopų** studentams
- **Valstybė garantuoja** visas paskolas studijoms ir **prisiima** blogų paskolų **riziką** (nereikia užstatyti turto ar gauti laidavimo)
- Paskolos gražinimas **siejamas su skolininko pajamomis**
- Socialiai silpnesniems studijų laikotarpiu už paskolą studijų kainai gali būti **kompensuojamos palūkanos**
- Paskolos teikiamos privačių kreditorių lėšomis. Jas **administruoja Valstybinis studijų fondas**

Numatomos paskolų rūšys

- Studijų kainai sumokėti (iki šiol nebuvo)
- Gyvenimo išlaidoms (žymiai didesnė)
- Dalinėms studijoms pagal tarptautines (tarpžinybines) sutartis (žymiai didesnė)
- Studijų įmokoms sumokėti (tik įstojusiems iki 2009 m.)

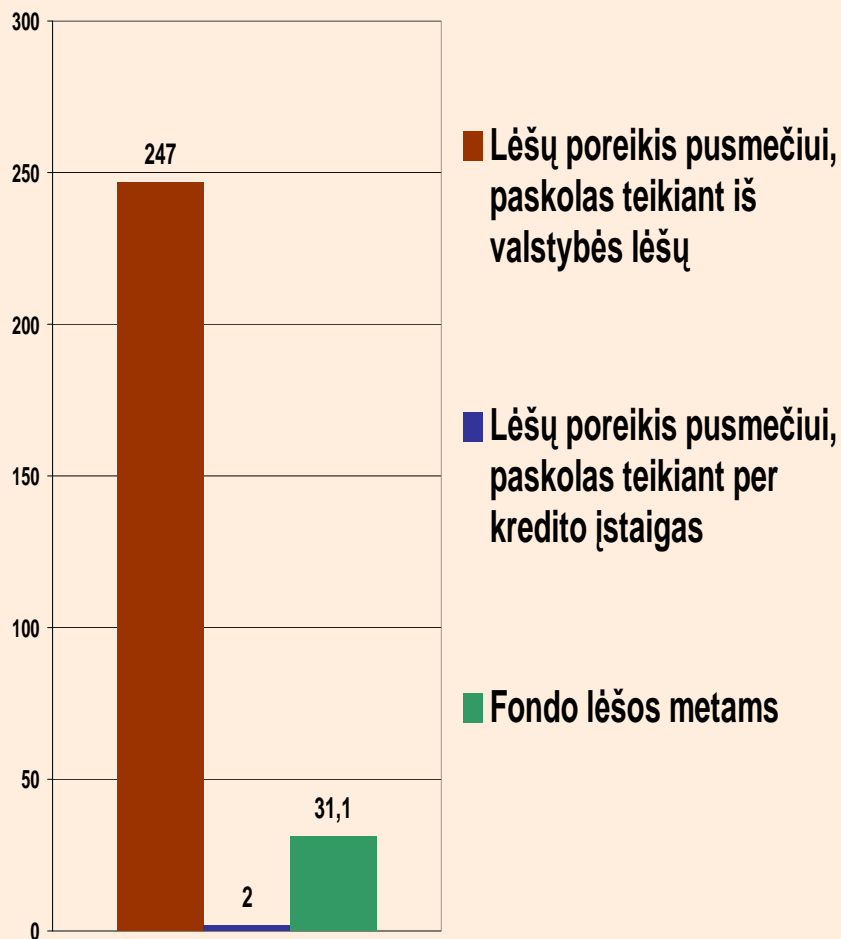
Skolinimo sąlygos

- Paskolos išdavimą garantuoja valstybė
- Palūkanos – žymiai mažesnės, nei komercinės (daliai kompensuojama)
- Maksimali skolinių įsipareigojimų suma – 50 tūkst. Lt
- Paskolų gražinimas – pradedamas ne vėliau kaip 1 metai po studijų baigimo

Valstybės lėšų poreikis paskoloms (mln. Lt)

- Paskolas teikiant vien iš valstybės lėšų metams prireiktų beveik **500 mln. litų** (vien šiemet pusmečiui gali prireikti virš **240 mln. Lt.**)
- Pasitelkus kredito įstaigas, valstybei paskolų teikimas pirmuosius metus kainuotų tik **3,7 mln. Lt.**
- Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo lėšos paskoloms studijoms 2009 metais sudaro **31,12 mln. Lt.**
- Atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. biudžete nėra pakankamai lėšų paskolų poreikiui patenkinti, siūloma į paskolų sistemą įtraukti privačias kredito įstaigas.

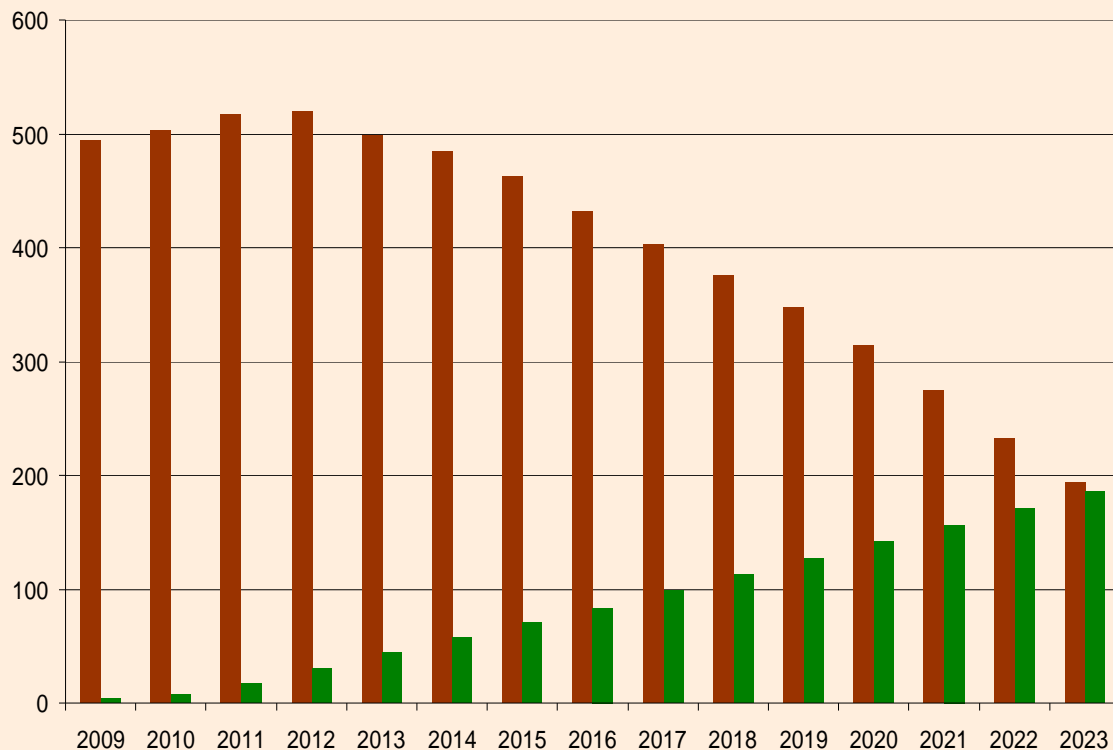

Valstybės lėšų poreikis paskoloms (mln. Lt)

Paskolas teikiant vien iš valstybės lėšų metams prireiktų beveik **500 mln. Lt.**

Šis grafikas iliustruoja, kiek lėšų valstybė sutaupys į paskolų sistemą įtraukdama privačias kredito įstaigas.

■ Paskolos teikiamos iš valstybės lėšų ■ Paskolas teikia privačios kredito įstaigos

Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerija

SĖKMĖS STUDIJUOJANT LIETUVOJE!